МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО» НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ Кафедра штучного інтелекту

Звіт з виконання завдань комп'ютерного практикуму № 6 Кореляційно-регресійний аналіз у середовищі STATISTICA з кредитного модуля «Багатовимірний статистичний аналіз»

Звіт склав студент гр. КІ-01 Копцов В.О. Прийняла: Ірина Джигирей **Мета роботи.** Засвоїти класичну модель факторного аналізу та основні етапи факторного аналізу, опанувати методи факторизування кореляційної матриці, критерії достатності кількості виділених факторів для пояснення кореляційної матриці, методи ортогонального обертання, набути вмінь та досвіду проведення факторного аналізу сукупності об'єктів з використанням методу головних компонент для зниження розмірності простору ознак.

Завдання. За наданими результатами спостережень згідно індивідуального завдання (Додаток А) виконати факторний аналіз. Розрахунки провести у застосунку Statistica.

Варіант №30

	1	2	3	4	5	6	7
	x1	x2	х3	x4	x5	х6	х7
1	-18,4	0,7	-1,7	1,1	-2,6	24	1,6
2 3	-11,3	3,1 3	-1,6	3	-3,1	9,3	4,7
	-12,8	3	-2	3,3	-3,8	10,4	4,6 2,5
4	-22,5	4,1	-2,7	2,1	-4,8	19,9	2,5
5	-42,8	1,3	-3,8	0,9	-5,9	58,3	0,9 2,8
6	-23,5	3,5	-3,3	2,7	-6,1	19,4	2,8
7	-22,7	3,3	-3,5	3,2	-6,7	18,5	3,1
8	-33,5	3,9	-4,3	2,3	-7,8	28,5	3,1 2 1
9	-56,1	-3,9	-5,5	1,2	-9	62,3	1
10	-37,7	3,9	-5	2,5	-9,2	31,5	1,9 2,3
11	-33,3	3,5	-5	3,1	-9,7	27,2	2,3
12	-42,9	3,9	-5,8	2,5	-10,7	35,6	1,8 1
13	-66,1	7,4	-7,1	1,5	-12,1	64,9	1
14	-54,8	4,3	-6,9	2,2	-12,4	47	1,4
15	-45,2	3,7	-6,6	3	-12,7	36,9	1,8
16	-51,2	3,8	-7,2	2,7	-13,5	42	1,4 1,8 1,6
17	-73,9	5,1	-8,6	1,8	-15	67,1	1
18	-75,8	4,9	-8,9	1,9	-15,7	67,9	1
19	-58,7	3,9	-8,3	2,8	-15,7	48,2	1,4 1,4 1
20	-58,9	3,8	-8,6	2,9	-16,4	48,2	1,4
21	-80,3	4,6	-9,9	2,1	-17,8	69,4	
22	-102,1	6,6	-11,2	1,6	-19,1	98,2	0,7
23	-74,8	4,1	-10,2	2,6 3	-18,9	61,9	1,1 1,3 1
24	-66,7	3,9	-10	3	-19,2	54,4	1,3
25	-85,8	4,3	-11,2	2,4	-20,6	72	1

Хід виконання завдань практикуму

1. Для початку нормалізуємо дані.

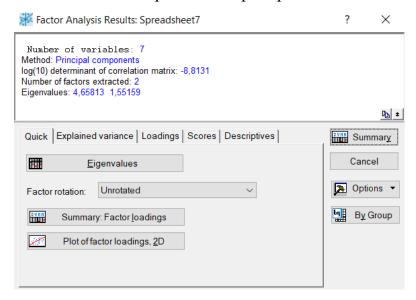
	1	2	3	4	5	6	7
	x1	x2	х3	x4	x 5	x6	х7
1	1,292	-1,427	1,541	-1,806	1,611	-0,925	-0,185
2	1,581	-0,257	1,574	0,970	1,521	-1,575	2,744
3	1,520	-0,306	1,442	1,409	1,395	-1,527	2,649
4	1,124	0,230	1,210	-0,345	1,215	-1,106	0,665
5	0,297	-1,135	0,846	-2,099	1,016	0,592	-0,846
6	1,084	-0,062	1,011	0,532	0,980	-1,129	0,949
7	1,116	-0,160	0,945	1,263	0,872	-1,168	1,232
8	0,676	0,133	0,680	-0,053	0,674	-0,726	0,193
9	-0,246	-3,669	0,283	-1,660	0,458	0,769	-0,752
10	0,505	0,133	0,449	0,240	0,422	-0,593	0,098
11	0,684	-0,062	0,449	1,117	0,332	-0,784	0,476
12	0,292	0,133	0,184	0,240	0,151	-0,412	0,004
13	-0,654	1,838	-0,246	-1,222	-0,101	0,884	-0,752
14	-0,193	0,327	-0,180	-0,199	-0,155	0,092	-0,374
15	0,199	0,035	-0,081	0,970	-0,209	-0,355	0,004
16	-0,046	0,084	-0,279	0,532	-0,353	-0,129	-0,185
17	-0,972	0,717	-0,743	-0,783	-0,624	0,981	-0,752
18	-1,049	0,620	-0,842	-0,637	-0,750	1,016	-0,752
19	-0,352	0,133	-0,643	0,678	-0,750	0,145	-0,374
20	-0,360	0,084	-0,743	0,824	-0,876	0,145	-0,374
21	-1,233	0,474	-1,173	-0,345	-1,128	1,083	-0,752
22	-2,122	1,448	-1,603	-1,076	-1,362	2,356	-1,035
23	-1,008	0,230	-1,272	0,386	-1,326	0,751	-0,658
24	-0,678	0,133	-1,206	0,970	-1,380	0,419	-0,469
25	-1,457	0,327	-1,603	0,094	-1,633	1,198	-0,752

Матриця кореляцій

	1	Correlations (Spreadsheet7) Casewise deletion of MD N=25							
Variable	x1	x2	х3	х4	х5	х6	х7		
x1	1,00	-0,38	0,96	0,29	0,92	-0,96	0,80		
x2	-0,38	1,00	-0,43	0,23	-0,44	0,25	-0,11		
x3	0,96	-0,43	1,00	0,04	0,99	-0,86	0,73		
x4	0,29	0,23	0,04	1,00	-0,06	-0,50	0,59		
x5	0,92	-0,44	0,99	-0,06	1,00	-0,80	0,68		
x6	-0,96	0,25	-0,86	-0,50	-0,80	1,00	-0,84		
x7	0,80	-0,11	0,73	0,59	0,68	-0,84	1,00		

Є дуже сильний зв'язок між x1, x3 і x5. І сильний обернений зв'язок між x1(і відповідно інших змінних прямо пов'язаних з ним) і x6. x7 сильно пов'язаний з x1. x4 має помітні зв'язки з x6 і x7. x2 не має жодних зв'язків.

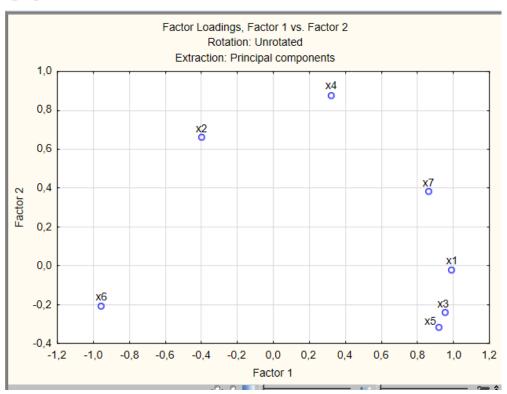
3 семи змінних отримали 2 критерії.

Власні значення(+загальна дисп)

	Eigenvalues (Spreadsheet7)						
	Extraction: Principal components						
	Eigenvalue % Total Cumulative Cumulative						
Value		variance Eigenvalue %					
1	4,658126	66,54465	4,658126	66,54465			
2	1,551586	22,16551	6,209711	88,71016			

Графік навантажень

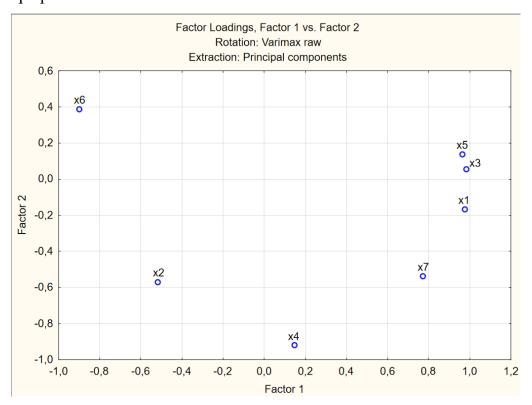

Навантаження факторів

	Factor Loadings (Unrotated) (Spreadsheet7)							
	Extraction: Principal components							
	(Marked loadii	(Marked loadings are >,700000)						
	Factor	Factor						
Variable	1	2						
x1	0,990239	-0,021323						
x2	-0,398477	0,659124						
х3	0,954799	-0,242802						
x4	0,321412	0,876104						
x5	0,921027							
х6	- <mark>0,955571</mark> -0,207606							
х7	<mark>0,861636</mark> 0,381693							
Expl.Var	4,658126 1,551586							
Prp.Totl	0,665447	0,221655						

Varimax raw

Графік навантажень

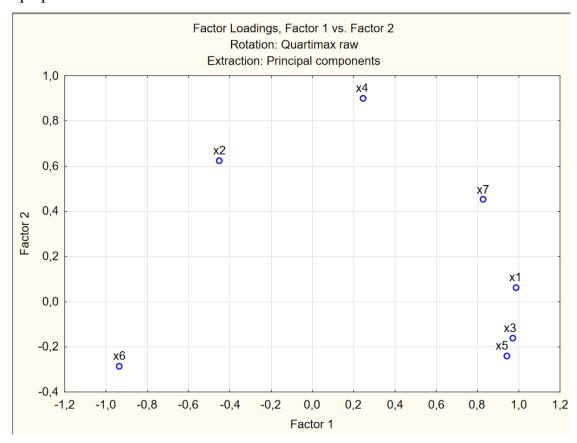
Навантаження факторів

Factor Loadings (Varimax raw) (Spreadsheet7) Extraction: Principal components						
	·					
Factor	Factor					
1	2					
	-0,168932					
-0,517459	-0,570495					
0,983637	0,055233					
0,147473 -0,921475						
0,964989 0,135914						
-0,898038 0,386967						
<mark>0,772468</mark> -0,539814						
4,543926 1,665785						
0,649132 0,237969						
	Extraction: Pri (Marked loadii Factor 1 0,975956 -0,517459 0,983637 0,147473 0,964989 -0,898038 0,772468 4,543926	Extraction: Principal comport (Marked loadings are >,700) Factor	Extraction: Principal components (Marked loadings are >,700000) Factor 1 2 0,975956 -0,168932 -0,517459 -0,570495 0,983637 0,055233 0,147473 -0,921475 0,964989 0,135914 -0,898038 0,386967 0,772468 -0,539814 4,543926 1,665785			

Повернення простору доволі велике.

Quartimax raw

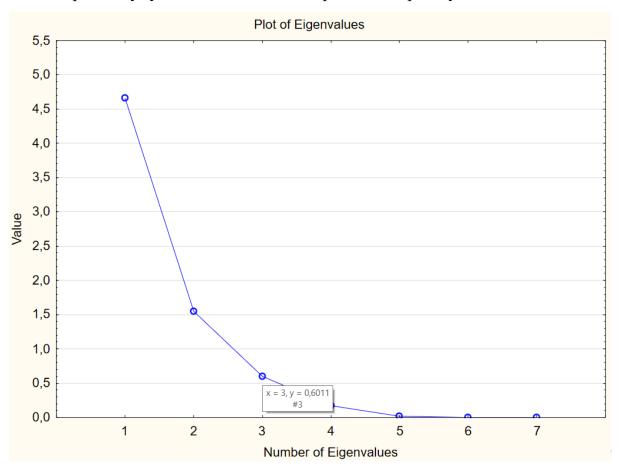
Графік навантажень

Навантаження факторів

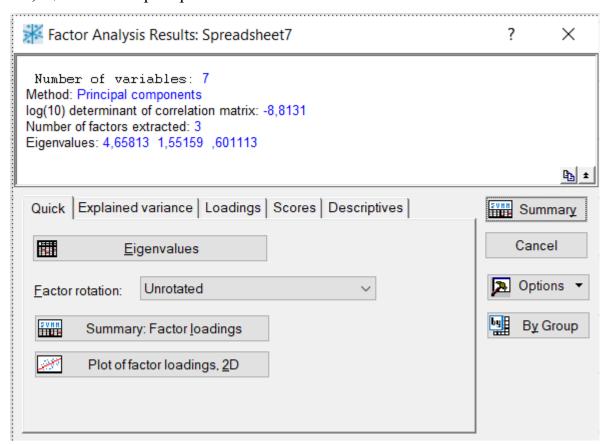
	Factor Loadings (Quartimax raw) (Spreadsheet7) Extraction: Principal components						
	(Marked loadi	ngs are >,700	000)				
	Factor	Factor					
Variable	1	2					
x1	0,988611	0,060624					
x2	-0,451610	0,623921					
x3	0,971605	-0,163026					
x4	0,247874	0,899679					
x5	0,944200	-0,241169					
x6	-0,935134	- <mark>0,935134</mark> -0,285903					
х7	<mark>0,827127</mark> 0,451628						
Expl.Var	4,636888	1,572823					
Prp.Totl	0,662413	0,224689					

Зовсім трохи зсунулася відносно не оберненого варіанту.

Згідно критерію Кеттела можемо залишити 2 або 3 змінні, бо з 4-ої в нас залишається майже пряма лінія. Хоча спад між 3 і 4 довлі малий. Тому, як на мене краще залишити 2 фактори.

Для значення 0.75 для критерію Кайзера нічого не повинно змінитись, ми так само будемо мати 2 критерія. Виставлю значення 0.6, щоб мати 3 критерія.

Таблиця факторних навантажень

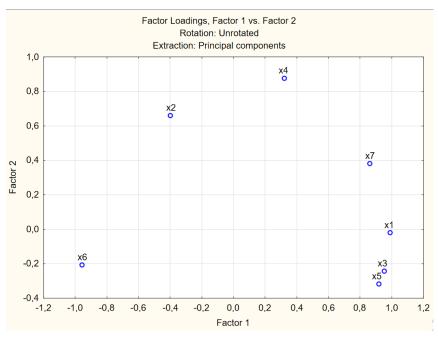
	Factor Loadings (Unrotated) (Spreadsheet7)						
	Extraction: Principal components						
	(Marked loadings are >,700000)						
	Factor Factor Factor						
Variable	1	2	3				
x1	0,990239	-0,021323	-0,035967				
x2	-0,398477	0,659124	-0,636334				
x3	0,954799	-0,242802	-0,165659				
x4	0,321412	0,876104	0,348017				
x5	0,921027	-0,318411	-0,213670				
x6	- <mark>0,955571</mark> -0,207606 -0,026180						
x7	0,861636 0,381693 0,000167						
Expl.Var	4,658126 1,551586 0,601113						
Prp.Totl	0,665447	0,221655	0,085873				

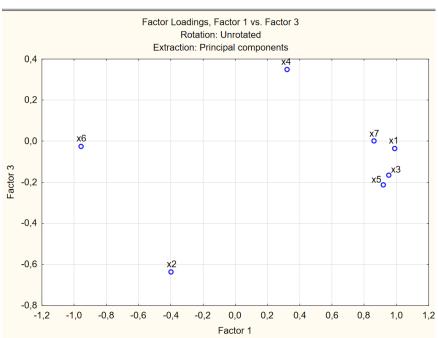
Таблиця спільностей

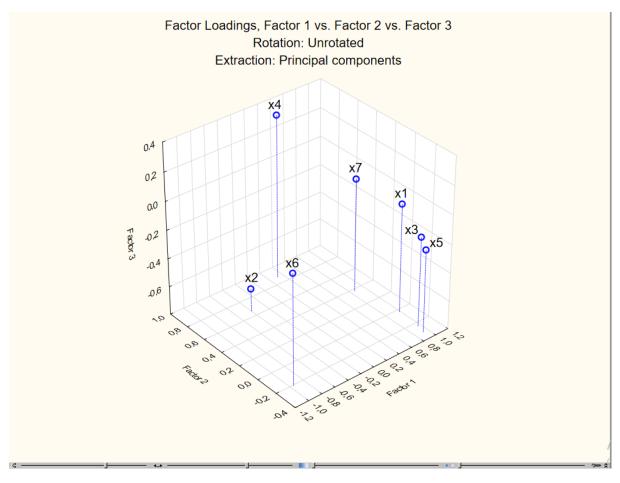
Communalities (Spreadsheet7) Extraction: Principal components

Rotation: Unrotated

	From 1	From 2	From 3	Multiple
Variable	Factor	Factors	Factors	R-Square
x1	0,980573	0,981027	0,982321	0,999368
x2	0,158784	0,593228	0,998149	0,434793
x3	0,911640	0,970593	0,998036	0,999922
x4	0,103306	0,870864	0,991980	0,948666
x5	0,848290	0,949676	0,995331	0,999854
x6	0,913116	0,956216	0,956902	0,990912
х7	0,742417	0,888106	0,888106	0,917200

За результатом додавання третього фактору в нас вийшло, що він не пояснює жодну змінну. Усі змінні здатні пояснити іі 2 фактори.

Що ми бачимо в результаті виботу критерія Кайзера на рівні 1. У нас є два фактори, перший пояснює змінні х1, х3, х5, х6, х7, другий х4. Схоже передбачення можна було зробити на етапі кореляцій. Але змінну х2, з якоїсь причини не може пояснити навіть 3-ій фактор. Але для 2-ох факторів другий пояснює її значно краще ніж перший(що також можна побачити на етапі кореляційної матриці).

Висновки:

В процесі виконання комп'ютерного практикуму №6 я виконав розрахунки згідно індивідуального завдання і набув вмінь факторного аналізу в Statistica. Було зручно отримувати результати кореляцій і факторного аналізу. Дуже просто виконувати обертання факторів різними методами ортогонального обертання. Легко отримати графіки і таблиці навантажень. В процесі роботи Statistica мала всі зручні показники. (можливо можна було б розфарбовувати кореляції автоматично в залежності від рівня кореляції)